

Zpráva o činnosti

Svazku obcí AZASS

za rok 2024

Svazek obcí AZASS

Palackého náměstí 160

Polička

IČ: 682 08 146

Obsah zprávy

1. Základní informace o společnosti
2. Informace o vývoji výkonnosti, činnosti a stávajícím hospodářském postavení společnosti
3. Informace o předpokládaném vývoji činnosti společnosti v následujícím období
4. Informace o aktivitách v oblasti výzkumu a vývoje
5. Informace o aktivitách v oblasti ochrany životního prostředí a pracovněprávních vztazích

1. Základní informace o společnosti

Svazek obcí AZASS

Sídlo: Polička, Palackého náměstí 160
Identifikační číslo: 682 08 146
Orgány svazku: členská schůze, výbor svazku, ředitel svazku, kontrolní komise
Ředitel svazku: MUDr. Jiří Toman

Číslo registrace: reg.č. VV/28/1998 - dne 14.4.1998 jako ZSPO

Přeregistrace na svazek obcí: č.j. RVV/2002/13-Hol. - dne 9.1.2002

Předmět činnosti:

Úkolem svazku je zejména provoz zařízení (nemovitého a movitého majetku ve vlastnictví svazku) pro potřeby zdravotní péče a pro potřeby sociální péče, a to zvláště v podobě služeb sociální péče ve všech jejích formách. Tento úkol svazek plní přímo nebo ho může plnit prostřednictvím dalšího subjektu, který za tímto účelem založí, nebo s nímž uzavře smlouvu. Hlavním předmětem činnosti svazku je tedy zajištění poskytování zdravotní péče a poskytování sociální péče a sociálních služeb.

Členské obce:

Polička, Bystré, Bor u Skutče, Borová, Borovice, Březiny, Hartmanice, Jedlová, Kamenec, Korouhev, Květná, Lubná, Nedvězí, Oldřiš, Pomezí, Pustá Kamenice, Pustá Rybná, Rohozná, Sádek, Sebranice, Stašov, Svojanov, Široký Důl, Telecí, Trpín (25 členů)

Svazek obcí AZASS

Svazek obcí AZASS (dříve Zájmové sdružení měst a obcí na podporu poličské nemocnice) byl založen dne 7.4.1998. Jeho členy je 25 měst a obcí regionu. Svazek má své výkonné a kontrolní orgány, zakladatelskou smlouvu a stanovy. Ve třech specifikovaných funkcích, kterými jsou změny zakladatelské listiny v souvislosti s přistoupením dalších společníků, schvalování roční účetní uzávěrky, rozdělení zisku a ztrát a zvýšení či snížení základního jmění, vykonává členská schůze Svazku obcí AZASS funkci valné hromady Poličské nemocnice, s.r.o. Prvek zpětné vazby a veřejné

kontroly má svůj odraz v mechanismu účasti a s ní spojených pravomocích jednotlivých měst a obcí regionu v orgánech Svazku obcí AZASS a Poličské nemocnice, s.r.o.

Ke konci roku 2001 Zájmové sdružení měst a obcí na podporu poličské nemocnice absolvovalo proces umožněný § 151 zákona č. 128/2000 Sb. (o obcích), stanovené podmínky naplnilo a od 1.1.2002 se tak stalo dobrovolným svazkem obcí ve smyslu zákona číslo 128/2000 Sb. Současně došlo ke změně názvu tohoto subjektu na Svazek obcí AZASS.

Dne 1.6.1998 tento dobrovolný svazek obcí převzal od Fondu národního majetku ČR poličskou nemocnici formou bezúplatného převodu majetku do vlastnictví obce. S tímto majetkem převzal svazek závazek toho, že předmětný majetek bude využíván k poskytování zdravotní péče ve stanovené struktuře a rozsahu a bude sloužit jako zdravotnické zařízení po dobu nejméně deseti let. Není zde určeno, zda je tak třeba učinit přímo, či k tomu lze použít třetí osobu. Svazek obcí AZASS, proto založil jako jediný společník Poličskou nemocnici, s.r.o.

V průběhu prvního pololetí roku 2010 proběhlo ve všech členských obcích Svazku obcí AZASS projednání a schválení nového znění Stanov Svazku obcí AZASS. Byly jimi nahrazeny Stanovy Svazku obcí AZASS, které měly základ z roku 1998, kdy tyto byly vytvořeny jako stanovy Zájmového sdružení měst a obcí na podporu poličské nemocnice, tj. zájmového sdružení právnických osob založeného obcemi podle ustanovení § 20f a následujících občanského zákoníku. Do schválení nové podoby stanov byly jejich realizované změny prováděny pouze jako dílčí a v minimální nezbytně nutné míře. Vývoj od Zájmového sdružení měst a obcí na podporu poličské nemocnice těsně navázaného na majetek poličské nemocnice a zdravotní péči po dnešní podobu Svazku obcí AZSS, regionálně působícího dobrovolného svazku obcí propojujícího zdravotní péči a sociální péči v celém spektru služeb, si vyžádal rekodifikaci jeho základního normy – stanov. Hlavní linie změn při tomto staví na co nejširším záběru využití analogií s principy uplatňovanými v zákonu o obcích.

Svazek obcí AZASS má registrovány tyto sociální služby podle zákona 108/2006 Sb.:

Druh služby: **domovy pro seniory**

Identifikátor: 1921360

Forma poskytování: pobytové

Druh služby: **odlehčovací služby**

Identifikátor: 1500060

Forma poskytování: pobytové

Druh služby: **domovy se zvláštním režimem**

Identifikátor: 7726075

Forma poskytování: pobytové

Druh služby: **pečovatelská služba**

Identifikátor: 5620094

Forma poskytování: terénní

Druh služby: **sociální rehabilitace**

Identifikátor: 7906639

Forma poskytování: ambulantní

Druh služby: **sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením**

Identifikátor: 8253505

Forma poskytování: ambulantní

2. Informace o vývoji výkonnosti, činnosti a stávajícím hospodářském postavení společnosti

Vývoj činnosti společnosti za rok 2023

Svazek obcí AZASS poskytoval v tomto období všechny své registrované sociální služby podle zákona 108/2006 Sb. s výjimkou sociálně aktivizačních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením.

Rok 2023 byl z pohledu struktury a rozsahu činností poskytovaných Svazkem obcí AZASS oproti předcházejícím obdobím bez zásadních změn.

Byl to rok v aspektech struktury financování i úhrad za poskytované služby i v ostatních činnostech shodný s roky předcházejícími, tj. pod vlivem nedostatečného financování sociálních služeb z prostředků státního rozpočtu, res. Pardubického kraje. Byl také rokem stagnujícího stavu jevů vyžadujících řešení.

Svazek obcí AZASS poskytoval v tomto období všechny své registrované sociální služby podle zákona 108/2006 Sb. s výjimkou sociálně aktivizačních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením.

Celkové výnosy v roce 2023 byly ve výši 118, 936 mil. Kč. Výnosy za poskytované služby činily 64,546 mil. Kč a 2,203 mil. Kč plynulo z pronájmů. Provozní dotace ze státního rozpočtu byly

ve výši 26, 746 mil. Kč. Členské příspěvky od obcí sdružených ve Svazku obcí AZASS za celý rok 2023 byly v částce 2,746 mil. Kč.

Celkové náklady v roce 2023 byly v objemu 106,111 mil. Kč a skládaly se z 63,372 mil. Kč osobních nákladů a 25,197 mil. Kč spotřeby materiálu a energií a ostatních služeb.

Odpisy DHM a DNM činily 3,909 mil. Kč.

V roce 2023 bylo z Poličské nemocnice, s.r.o., převedeno Svazku obcí AZASS 18,267 mil Kč.

11.9.2023 byla zahájena výstavba nového objektu (F) domova se zvláštním režimem v Poličce.

Vývoj činnosti společnosti za období leden až prosinec 2024

Rok 2024 byl z pohledu struktury a rozsahu činností poskytovaných Svazkem obcí AZASS oproti předcházejícím obdobím bez zásadních změn.

Byl to rok v aspektech struktury financování i úhrad za poskytované služby i v ostatních činnostech shodný s roky předcházejícími, tj. pod vlivem nedostatečného financování sociálních služeb z prostředků státního rozpočtu, res. Pardubického kraje. Byl také rokem stagnujícího stavu jevů vyžadujících řešení.

Svazek obcí AZASS poskytoval v tomto období všechny své registrované sociální služby podle zákona 108/2006 Sb. s výjimkou sociálně aktivizačních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením.

Celkové výnosy v roce 2024 byly ve výši 136,038 mil. Kč. Výnosy za poskytované služby činily 70,313 mil. Kč a 2,559 mil. Kč plynulo z pronájmů. Provozní dotace ze státního rozpočtu byly ve výši 25,310 mil. Kč. Členské příspěvky od obcí sdružených ve Svazku obcí AZASS za celý rok 2024 byly v částce 5,149 mil. Kč.

Celkové náklady v roce 2024 byly v objemu 114,441 mil. Kč a skládaly se z 69,229 mil. Kč osobních nákladů a 33,156 mil. Kč spotřeby materiálu a energií a ostatních služeb.

Odpisy DHM a DNM činily 3,885 mil. Kč.

V roce 2024 bylo z Poličské nemocnice, s.r.o., převedeno Svazku obcí AZASS 28,598 mil Kč.

V roce 2024 pokračovala výstavba nového objektu (F) domova se zvláštním režimem v Poličce. Žádost o dotaci v rámci Výzvy 31_22_003 NPO byla schválena a Rozhodnutím o

poskytnutí dotace č. NPO/31.6/22_003/0007203 byla Svazku obcí AZASS přiznána dotace ve výši 77.522.427,80 Kč na tuto akci.

Stávající hospodářské postavení společnosti

Celkově lze zhodnotit, že ekonomická pozice společnosti je zásadním způsobem existenčně závislá na provozních dotacích ze státního rozpočtu a převodech zdrojů z její dceřiné společnosti Poličské nemocnice, s.r.o. Tuto situaci komplikují vlivy v rámci ekonomiky České republiky.

Zásadními tématy neustále, umocněny souvislostmi vyplývajícími ze shora uvedeného, jsou odměňování v sociálních službách a nedostatek vhodných pracovních sil, to v kontextu nedostatečných zdrojů financování provozu sociálních služeb z dotací ze státního rozpočtu spolu s otázkami spojenými s profilem personálního zajištění provozu zařízení sociálních služeb a nepřetržitý tlak na navyšování odměn za situace, kdy toto není adekvátně kryto zvyšováním dotací ze státního rozpočtu a uvolněním regulovaných úhrad za sociální služby od jejich uživatelů.

Rok 2024 byl rokem, kdy jsou všechny zásadní sociální služby poskytované Svazkem obcí AZASS zařazeny do sítě sociálních služeb Pardubického kraje.

Otázky spojené se shora uvedenými vlivy sice aktuálně překryly diskuse kolem reforem či parametrických změn v systému poskytování sociálních služeb (viz např. mnohaleté nedokončené procesy novelizace zákona o sociálních službách), odměňování a nedostatku pracovních sil v něm, stavu problematiky dlouhodobé a následné péče zdravotní péče v kontextu návazností zdravotní a sociální péče, nicméně v těchto oblastech neustále spočívají další potenciální i aktuální kolizní situace a problémy oboru segmentu péče a činností, v nichž Svazek obcí AZASS působí.

O interních problémech potřebných bezprostředního řešení je pojednáno níže.

3. Informace o předpokládaném vývoji činnosti společnosti

Činnost Svazku obcí AZASS v následujícím období bude pod vlivem reakcí na změny situace ve společnosti a systému sociálních služeb v kontextu dopadů nedořešených či nově vzniklých problémů jako je vývoj problematiky odměňování v sociálních službách v kontextu jejich financování ve spojení se strukturou personálního zajištění provozu zařízení sociálních služeb, nedostatku zdrojů ve veřejných rozpočtech, snížené produktivity ekonomiky a z toho vyplývajících

jevů. Nepominou ani tlaky na navyšování mezd za situace, kdy toto není kryto zvyšováním zdrojů k jeho financování.

Zda procesy formující shora zmiňované vlivy nedojdou do fáze zásadních dramatických dopadů na činnost Svazku obcí AZASS v roce 2025 a letech následujících, je v tuto chvíli obtížné říci. Bude-li to možné, činnost Svazku obcí AZASS jako taková bude do konce roku 2025 a v následujícím období probíhat analogicky, jako tomu bylo v minulých letech. Významnou však je otázka po podobě těchto činností. O dopadech pokračujícího válečného konfliktu na Ukrajině lze obtížně říci cokoliv předvídatelného. Všechny tyto vlivy budou mít své odraz v ekonomice Svazku obcí AZASS. To, zda na provozní i operativní úrovni, tímto vyvolané zvýšené náklady budou kryty navýšením úhrad ze státního rozpočtu, úhradami od klientů či zdravotních pojišťoven, zůstává v tuto chvíli nezodpovězeno. Evidentní je, že je třeba neprodleně významně navýšit angažovanost členských obcí jednak na provozním financování sociálních služeb Svazkem obcí AZASS, jednak na obnově a udržování jeho majetku potřebného k zajišťování jím poskytovaných služeb a činností.

Pro rok 2025 Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Pardubického kraje nebyl do této chvíle zveřejněn. Je však pravděpodobné, že podoba sociálních služeb poskytovaných Svazkem obcí AZASS v něm bude taková, jako v předcházejících letech.

Otevřenou otázkou zůstává problematika koncepcí sítě sociálních služeb, dlouhodobé péče a vazeb zdravotní a sociální péče, jež jsou neustále, zatím však bez konkrétních výstupů, diskutovány v rámci reformních tendencí centrálních orgánů.

Lze také očekávat prohlubování působení vlivu pokračujících a sílících tlaků na zvyšování mezd v určitých profesích bez návazností na ostatní profese, forem a objemu zajištění zdrojů saturace takového navyšování a vlivu zpříšňování podmínek pro zařazení či setrvání v síti sociálních služeb. Pravděpodobné jsou rovněž prohlubující se komplikace spojené s personálním zajištěním provozu zařízení sociálních služeb Svazku obcí AZASS včetně dopadů kontextu kolektivního vyjednávání.

Jev započatý v roce 2020 a v následujících letech pokračující spočívající ve významné oddělování úrovně odměňování ve zdravotnictví a v sociálních službách projevující se v nižších odměnách v sociálních službách za srovnatelné či takřka identické práce oproti zdravotnictví dospěl k tomu, že bylo v červnu roku 2022 třeba ustoupit od takřka dvě desetiletí dodržované vnitřní zásady v otázkách odměňování: „Stejně v AZASSu jako v nemocnici.“ Nárůst v oblasti

odměňování ve Svazku obcí AZASS dynamiku sice shodnou s ostatními poskytovateli sociálních služeb v regionu, ale nižší ve srovnání s Poličskou nemocnicí, s.r.o. To vytváří a bude patrně dlouhodobě i vytvářet podstatný prvek napětí v oblasti odměňování.

Neustále je však dodržována zásada (stejně jak o v Poličské nemocnici, s.r.o.): „Stejně v AZASSu jako jinde.“, tj. v zařízeních jiných zřizovatelů poskytujících stejné sociální služby jako Svazek obcí AZASS.

Samostatný okruh problémů otevírají schválené novely zákonů, které vyvážejí zdravotně-sociálně služby. Ten se dotýká následné péče, dlouhodobé péče i pobytových sociálních služeb a bude-li skutečně doveden k realizaci, bude to znamenat poměrně zásadní změny v poskytování těchto služeb.

Významným rizikem do následujících období je po několik let se opakující efekt, kdy část každoročně se zvyšujících nákladů na sociální služby není nepokryta ani navýšením provozních dotací na sociální služby ze státního rozpočtu prostřednictvím Pardubického kraje ani dostatečně příspěvkem zřizovatele, v našem případě členskými příspěvky od obcí sdružených ve Svazku obcí AZASS. To se projevuje mimo jiného v navyšujícím se deficitu podílu příspěvku zřizovatele na celkových provozních zdrojích při financování sociálních služeb, neboť je podstatně nižší, než je jeho výše předpokládaná ve Střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb Pardubického kraje a než je tomu u ostatních srovnatelných poskytovatelů sociálních služeb v regionu. Tím již několik let vzniká provozní ztráta Svazku obcí AZASS, která je saturována převodem zdrojů ze společnosti Poličská nemocnice, s.r.o., což je dlouhodobě neudržitelný postup ohrožující materiálně technickou reprodukci stávajícího potenciálu této společnosti. Je třeba jej neprodleně zastavit.

Jevem, který se poprvé objevil v roce 2024 je odchod některých obcí ze svazku obcí. Zde je třeba zralé a rozvážné úvahy týkající vypořádacích podílů pro obce, které přestávají být členy ve Svazku obcí AZASS. Vypořádací podíl je možné krýt pouze tím, že jde na úkor členů, kteří ve svazku zůstávají. To, že je nemyslitelné krýt jej převodem prostředků z Poličské nemocnice, s.r.o., bylo již zmíněno. Odchodem členů se tak objevují dva efekty: první spočívající v tom, že vypořádací podíl („odchodné“) „platí“ ti, kdo zůstávají, např. mimořádným členským příspěvkem; druhý se objevuje v tom, že členům, kteří zůstávají se navýší členské příspěvky, protože se část

nákladů na činnosti Svazku obcí kryté členským příspěvkem budou rozpočítávat mezi menší počet členů.

Zásadním problémem nutným k řešení ve střednědobém horizontu, lépe krátkodobém, je skutečnost, že Svazek obcí AZASS není schopen bez převodu zdrojů ze své dceřiné společnosti zajistit prostou reprodukci fondů potřebných pro jím zajišťované činnosti. Již několik let vznikající provozní ztráta Svazku obcí AZASS, která je saturována převodem zdrojů ze společnosti Poličská nemocnice, s.r.o., vytváří dlouhodobě neudržitelnou situaci ohrožující prostou ekonomickou reprodukci potenciálu obou společností. Technický řešením je v takové situaci běžně užívané vytvoření fondu oprav majetku v ekonomice Svazu obcí AZASS pravidelně dotovaného příspěvky jeho členských obcí.

Oblastí hodnou mimořádné pozornosti je obnova majetku, na kterém se odehrávají ekonomické aktivity Poličské nemocnice, s.r.o., vlastněné ze 100% Svazkem obcí AZASS. Některé jeho důležité položky, zejména objekt B, si po 25 letech svého provozování vyžádal zásadní obnovu, resp. komplexní rekonstrukci. Ta započala koncem roku 2024 a je naplánována do pololetí roku 2030. Model, kdy zdroje na obnovu majetku vznikající v Poličské nemocnici, s.r.o., byly převáděny Svazku obcí AZASS jako jejímu vlastníkov, který je užíval pro vytváření materiálně technického vybavení jím poskytovaných sociálních služeb, dospěl k potřebě radikální změny. Zdroje vzešlé z činností Poličské nemocnice, s.r.o., je třeba alokovat na obnovu majetku, na kterém se odehrávají ekonomické aktivity Poličské nemocnice, s.r.o. Ba co více, Poličská nemocnice, s.r.o., se dostává do situace, kdy bude potřebovat strategického partnera, který by stabilitu Poličské nemocnici, s.r.o., v dlouhodobém financování obnovy majetku poskytl a současně garantoval zachování alespoň současné struktury a rozsahu jí poskytované zdravotních péče. Tuto pozici jí Svazek obcí AZASS za současné podoby svého financování nemůže poskytnout.

4. Informace o aktivitách v oblasti výzkumu a vývoje

Svazek obcí AZASS nemá žádné přímé samostatné aktivity v oblasti výzkumu a vývoje.

5. Informace o aktivitách v oblasti ochrany životního prostředí a pracovněprávních vztazích

Svazek obcí AZASS dodržuje veškeré normy vztahující se k životnímu prostředí, rovněž tak oblast pracovněprávních vztahů lze charakterizovat jako zcela standardní v porovnání se srovnatelnými poskytovateli sociálních služeb.

V Poličce dne 5.6.2025

Libor Stráník